

да се задирање у право подносиоце представке схвати као трајна повреда њених права из члана 1. Првог протокола.

При посматрању два низа пресуда, о којима је било речи, остаје начелна недоумица у погледу судског закључивања о природи повреде права из члана 1. Првог протокола. С једне стране, у пресудама Папамихалопулос и Лоизиду, као и онима које се за тим преседанима поводе, Суд је заузео становиште да је лишење имања чин који ствара трајну повреду права. С друге стране, као што смо видели, у једном низу пресуда Суд је експропријацију посматрао као тренутни чин, који се одиграо у неком тренутку у прошлости. Стога по овом другом схватању настаје питање да ли је Суд уопште надлежан да у таквој ситуацији поступа, односно да процењује дејство тог тренутног акта које се протеже у времену. Могло би се додати да је доктрина тренутног акта нашла своју примену пре свега у околностима у којима Суд оглашава представку неприхватљивом.

Недостатак временске надлежности спречава Суд да се бави меритумом спорне ствари, о чему речито говори пресуда у случају Блечић.

4. Садашњи став судске праксе. Европско право људских права је по својој природи судијско право. Оно је настало на основу Конвенције, али путем стваралачког деловања Суда и садржано је у пресудама. Суд се поводи за сопственим ранијим пресудама, приклањајући се учењу о обавезној снази преседана, иако овима начелно није везан. Због тога је од великог значаја утврдити какав је садашњи став Суда у материји о којој је овде реч. Један од путоказа при тражењу одговора на поменуто питање може нам дати пресуда у случају Марија Атанасију и други против Румуније. Пресуда донета у овом предмету постала је коначна 12. јануара 2011. године. Да бисмо, без компликованих детаља, резимирали овај случај довољно је рећи како је срж чињеничног стања у томе што је на основу декрета од 1950. национализована зграда, чији је повраћај пред домаћим правосуђем тражен почев од 1996. године. Зграда је, како је у поступку пред домаћим судом утврђено, била незаконито национализована са становишта румунског унутрашњег права. Подносиоца представке је захтевала да јој зграда, у којој је још било непродатих станова, буде предата у државину. Иако је првостепени суд пресудио у корист подносиоце представке, до 2010. није постигнуто извршење, нити је дошло до реституције.

Два основна става Суда су у овој пресуди била да: (а) реституционо законодавство државе која је ратификовала Конвенцију не успоставља аутоматски својину ранијег сопственика на одузетом добру; и (б) то законодавство се може сматрати таквим да ствара нова имовинска права лицима која испуњавају услове. Рекло би се да се при оваквом закључивању Суд кретао у оквирима постављеним преседаном Малхоус, мада Суд није учинио одговарајућу референцу. Суд се у ствари у параграфу 136. пресуде позвао на преседан из случаја Копецки против